

Poland on Historic and Modern Maps

Exhibition, the National and University Library in Zagreb, 4th–17th May 2010

The exhibition *Poland on Historic and Modern Maps* could be seen at the National and University Library in Zagreb from 4th May to 17th May 2010. Its authors were Barbara Przyłuska, head of the Map Collection of The National Library of Poland in Warsaw, Davorin Kereković and Vlatko Maček, HIZ GIS Forum Zagreb, Jurzy Zieliński, GUGIK Warsaw, Krzysztof Maczewski, BMWG Warsaw and Maria Pelczar, Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii nauk, Gdańsk. The exhibition was organized by the National Library of Poland, Warsaw, the National and University Library in Zagreb, the Croatian Information Technology Society (HIZ) Zagreb and the Embassy of the Republic of Poland in Zagreb. State Geodetic Authority of the Republic of Croatia and University of Silesia in Katowice were partners.

Exhibition themes were Change in Polish Borders During Centuries, Plans and Views of Historic Polish Cities, New Polish Cartography and Thematic Maps and Maps for the Blind.

At the opening ceremony, the exhibition was opened by Wiesław Tarka, Ambassador of the Republic of Poland to Croatia. Professor Tihomil Maštrović, PhD, Director General of the National and University Library in Zagreb, greeted the visitors, as did exhibition authors Barbara Przyłuska and Davorin Kereković.

In the context of the first theme, *Change in Polish Borders During Centuries*, visitors could see 35 reproductions of original old maps, as well as 25 modern maps. The exhibition followed historical changes of Polish borders in 11 phases, from the 16th century, when Poland and Grand Duchy of Lithuania formed one of the largest countries in Europe, to the ultimate loss of independence after the partition of Poland in the second half of the 18th century. Poland was revived in 1918. The end of World War II had new political consequences after 1945. The most prominent exhibits were copies of *Tabula moderna Poloniae*, A. Salamanca, 1548, hand coloured woodcut map of the Polish Kingdom by S. Münster, 1552, map of Poland by Dutch cartographer G. De Jode, 1593, map of new Polish borders by J. Hondius,

1620, topographic map of Poland in 60 sections, 1839, etc.

Forty copies of plan and city views were displayed under the title *Plans and Views of Historic Polish Cities*. Most were from the Polish Academy of Science Library in Gdansk. Of special value is the view of Gdansk from Braun Hogenberg's work *Civitas orbis terrarum* from 1575, Danzig by M. Seutter, 1740, a 3 m long Warsaw panorama from 1875 by A. Kozarski, plan of the city of Katowice, 1898, etc.

Visitors could see about 20 contemporary original thematic and general maps of Poland within the theme *New Polish Cartography and Thematic Maps*.

Maps for the Blind attracted many visitors. These were exhibits in Braille, such as the Tactile School World Map in 17 sheets, Atlas of Poland, Atlas of the World and Plan of Poznan.

Unfortunately, this nice exhibition was not accompanied with a written material, such as an exhibition catalogue.

Mrs. Barbara Przyłuska visited the Map and Atlas Collection of the National and University Library and kindly donated a facsimile of the portolan navigation atlas of Antonio Millo, 1583, edition of the National Library of Poland, 2008.

Mira Miletić Drder

Poljska na starim i novim zemljovidima

Izložba, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 4–17. svibnja 2010.

U predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, od 4. do 17. svibnja 2010. postavljena je izložba *Poljska na starim i novim zemljovidima*. Autori izložbe bili su Barbara Przuluska voditeljica Kartografske zbirke Nacionalne knjižnice Poljske u Varšavi, Davorin Kereković i Vlatko Maček iz GIS Forum Zagreb, Jurzy Zieliński iz GUGIK-a u Varšavi, Krzysztof Maczewski iz BMWG-a u Varšavi i Maria Pelczar iz knjižnice Poljske akademije znanosti u Gdanjsku. Organizatori izložbe bili su Nacionalna knjižnica Poljske u Varšavi, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Hrvatski informatički zbor GIS Forum iz Zagreba i Veleposlanstvo Republike Poljske u Zagrebu. Partneri su bili Državna geodetska uprava Republike Hrvatske i Šlesko sveučilište iz Katovica. Suradnici u realizaciji izložbe bili su: Hrvatski hidrografski institut iz Splita, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti i Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije.

Izložba je bila podijeljena u četiri tematske cjeline: Promjene poljskih granica tijekom stoljeća, Planovi i vedute starih poljskih gradova, Nova poljska kartografija i tematski zemljovid i Zemljovid za slijepe osobe. Izložbu je svečano otvorio veleposlanik Republike Poljske u Hrvatskoj Wiesław Tarka, a na pozdravnu riječ uputio je glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Tihomil Maštrović. Uzvanike su na otvorenju izložbe pozdravili i autori izložbe Barbara Przuluska i Davorin Kereković.

U sklopu teme *Promjene poljskih granica tijekom stoljeća* bilo je izloženo 35 reprodukcija starih karata Poljske i 25 eksponata suvremenih tiskanih karata. Postav toga dijela izložbe prati osnovna povijesna razdoblja Poljske države u 11 etapa. Odabirom eksponata mogu se zorno pratiti promjene granica od 16. stoljeća, kada je Poljska zajedno s

Litvanskom kneževinom bila jedna od najvećih država u Europi, pa sve do potpunoga gubitka neovisnosti u drugoj polovici 18. stoljeća. Nakon 1918. nastupa razdoblje preporoda Poljske, pa Drugi svjetski rat s njegovim političkim posljedicama nakon 1945. Najveći je dio karata reproduciran iz fonda Nacionalne knjižnice Poljske. Ističemo izložene reprodukcije karata: *Tabula moderna Poloniae*, A. Salamanca iz 1548., ručno obojenu

Kozarskoga dugačka čak 3 m iz 1875., plan Katovica iz 1898. itd.

Unutar teme *Nova poljska kartografija i tematski zemljovid* moglo se vidjeti dvadesetak novih izvornih karata Poljske, općih, upravnih, satelitskih, demografskih itd.

Posebnu pozornost privukla je tema *Zemljovid za slijepe osobe*, u sklopu koje su izložene taktilne karte i atlasi otisnuti

drvoreznu kartu Poljskog kraljevstva S. Münstera iz 1552., karte Poljske G. De Jodea iz 1593., kartu novih granica Poljske J. Hondiusa iz 1620., topografsku kartu Poljske u 60 sekcija iz 1839. itd.

U sklopu teme *Planovi i vedute starih poljskih gradova* bilo je izloženo oko 40 reprodukcija planova poljskih gradove. Najviše reprodukcija bilo je iz knjižnice Poljske akademije znanosti u Gdanjsku. Osobito se ističu: veduta Gdanjska iz Braun Hogenbergova djela *Civitas orbis terrarum* iz 1575., Gdanjsk M. Seuttera iz 1740., panorama Varšave A.

brajicom. Tu se ističe Taktilna karta svijeta za škole i mladež u 17 razdvojenih listova, Atlas Poljske, Atlas svijeta i Plan grada Poznanja.

Šteta što uz ovu lijepi izložbu nije ostao pisani trag, izložbu nije popratio odgovarajući katalog.

Gospođa Barbara Przuluska je prigodom posjeta Zbirci zemljopisnih karata i atlasa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu darovala primjerak faksimilnog pretiska iz 2008. godine portulanskog atlasa Antonia Milla iz 1583. u izdanju Nacionalne knjižnice Poljske.

Mira Miletić Drder